

Opdracht 1:

Bestudeer de cognitieve ontwikkeling van de adolescent.

Deel de kernpunten met de groep.

De cognitieve ontwikkeling van een adolescent.

De adolescent denkt net zoals een puber. Hij denkt abstract. Hij is in staat na te denken over zaken die niet direct waarneembaar zijn of rechtstreeks worden ervaren. Hij/zij kan daardoor steeds beter nadenken en praten over begrippen als rechtvaardigheid, vriendschap en gelijkwaardigheid. Adolescenten houden van uren met hun vrienden te discussieren en na te denken over deze en over andere onderwerpen. Hij/zij realiseert zich veel meer dat gewoonten, regels, waarden en normen samenhangen met verschillen tussen opvoeding, mensen, levensomstandigheden, enz. De puber doet meer zwart - wit denken en dat doet een adolescent steeds minder. Bij de puber is het ja óf nee, óf voor óf tegen. En een adolescent denkt meer naar over zijn besluit, hij zoekt een midden weg. Zijn redenering is meer genuanceerd: 'Aan de ene kant...., aan de andere kant...'. Ook denken adolescenten meer naar over andere mensen, over relaties en over de wijze waarop mensen met elkaar omgaan.

De mensenkennis en de inlevingsvermogen nemen hierdoor toe. Bijvoorbeeld bij een discussie met zijn ouders zou hij met zijn eigen argumenten hun proberen over te halen.

Als adolescent heb je nog een heel leven voor je. Ze hebben ideeën over de inhoud die ze aan hun leven willen geven, welke doelen ze willen bereiken en de dromen die ze werkelijkheid willen laten worden, dat noem je idealistisch zijn.

Beroepskeuze, werken of verder leren.

Als adolescent moet je kiezen wat je wil: wil je je werken of verder leren? En als je verder wil leren welke opleiding wil je dan volgen? Maar je kunt ook besluiten om niet verder te gaan leren en dat je meteen naar de middelbare school (vanaf je 18de) te gaan werken. Vanaf jongs af aan heb je al een idee van wat je later wil worden. Vanaf je 16de, 17de jaar wordt deze keus als serieuzer. De adolescent weet welk doel hij wil nastreven en probeert zijn keuzes met betrekking tot vakkenpakket en vervolgopleiding af te stemmen op zijn beroepskeuze. Veel adolescenten moeten al eerder een beroepskeuze maken, waardoor er al snel een verkeerde keuze wordt gemaakt, waardoor je later spijt krijgt van je keuze.

Onderwijs en vrijetijdsbesteding.

Jongeren volgen langer een opleiding en besteden daar ook meer tijd aan. Het opleidingsniveau is hoger geworden de afgelopen 20 jaar. Er is geen verschil tussen opleidingsniveau van jongens en meisjes. De werkervaring die adolescenten opdoen door in de vorm van bijbaantjes. Deze baantjes hebben zij vaak nodig om de studiefinanciering aan te vullen. Door de invoering van de prestatiebeurs en de beperking van de duur van de studiefinanciering hebben bij adolescenten geleid tot een behoorlijke studiedruk. In de jaren 80 kwam het nog wel eens voor dat iemand een studie deed van 10 jaar, tegenwoordig komt dat zelden voor. Studie en werken wordt afgewisseld en gecombineerd. De adolescenten van nu hebben minder vrije tijd, omdat de studiedruk in combinatie van het bijverdienen te veel tijd in beslag neemt. Als ze vrijetijd hebben kijken ze vooral naar tv of luisteren ze naar de radio of naar muziek. Ook besteden ze veel tijd aan uitgaan en naar sociale contacten.

Opdracht 2 :

Bestudeer de lichamelijke en seksuele ontwikkeling van de adolescent.

Deel de kernpunten met de groep.

De lichamelijke ontwikkeling bij adolescenten.

Een groot deel van de adolescenten heeft de seksuele rijping achter de rug, maar dat wil niet zeggen dat het lichaam helemaal niet meer verandert. In deze fase wordt namelijk de lichamelijke volwassenwording afgerond. Bij de meiden worden de borsten bijvoorbeeld zwaarder en bij jongens kan er sprake zijn van verdergaande haargroei op de rug en borstkas. De jongens en de meisjes kunnen soms ook nog iets groeien. In Nederland wordt een meisje gemiddeld 1,70 meter en een jongen 1,84 meter. Jongens en meisjes worden steeds langer, dat komt omdat er verbetering is van het voedsel en de algemene gezondheidstoestand

De seksuele ontwikkeling bij de adolescent.

De helft van de adolescenten heeft voor het achttiende levensjaar geslachtsgemeenschap gehad. De jongeren van nu hebben steeds op jongere leeftijd voor het eerst seksuele contacten, vroeger waren de jongeren ouder dan nu. De jongeren van nu hebben meerdere partners waar zij op seksueel gebied verder mee zijn geweest. Als adolescenten meer uitgaan en meer alcohol of marihuane gebruiken, gaan ze vrijer om met seksualiteit. Gemiddeld genomen hebben jongeren op 16-jarige leeftijd vaste verkering. Ook zijn ze vaak redelijk op de hoogte van risico's van aids en ande soa's. Men weet ook dat ze een condoom moeten gebruiken en dat een condoom de kans verkleint op een soa. Maar toch wordt er niet altijd met een condoom gevreeen. Uit onderzoek is gebleken dat er bij het eerste seksuele contact 10 procent geen voorbehoedsmiddel gebruikt. Adolescenten worden min of meer gedwongen om meer zelfbewust om te gaan met seksualiteit. Hij/ zij moet voor zichzelf uitmaken of hij met of zonder condoom wil vrijen en er over praten met de ander. Soms is een adolescent bang om dit onderwerp ter sprake te brengen. Hij/zij is bang voor wat de ander er over zal gaan zeggen en hoe hij denkt en reageert.

Tijdens het gehele leven kan een homoseksuele geaardheid ontdekt worden. Meestal komt iemand er in de puberteit of in de adolescentiefase er achter of hij hetero of homoseksueel is. Dit komt omdat de jongere dan zicht krijgt op zijn seksuele identiteit. Als een adolescent zich bewust wordt van zijn homoseksuele

gevoelens, dan gaat dit samen met veel gepieker en met hevige verwarringen. Er spoken dan allerlei vragen door zijn hoofd. Bijvoorbeeld hoe moet ik aan een partner komen? Hoe zouden mijn ouders gaan reageren als ik het hen vertel? Er zijn natuurlijk nog wel meer vragen die dan door je hoofd spoken, en je kunt dan een beetje angstig worden. Het niet goed durven te vertellen, daarom zie je het ook vaak dat mensen het de eerste tijd voor zich houden. En er pas later voor uit komen. De gemiddelde leeftijd waarop een jongere zijn homoseksuele geaardheid accepteert, ligt tussen de 17 en 19 jaar. Hij komt dan voor zijn homoseksualiteit uit en kan dan zijn wie echt is.

Opdracht 3:

Bestudeer de sociale ontwikkeling van de adolescent.

Deel de kernpunten met de groep.

De sociale ontwikkeling en de persoonlijkheidsontwikkeling van een adolescent.

Er is sprake van 2 belangrijke invloedssferen bij een adolescent. De ene wordt gevormd door zijn ouders en de andere door zijn vriendengroep. Deze 2 invloedssferen werken tegelijkertijd naast elkaar. Je ouders hebben op hele andere dingen invloed dan je leeftijdsgenoten. Je ouders hebben invloed bijvoorbeeld op morele waarden, schoolkeuze en opvattingen over de maatschappij. En leeftijdsgenoten hebben meer invloed op je bij bijvoorbeeld mode, muziek en taalgebruik.

De relatie met de ouders.

Ook al wordt je ouder, je ouders blijven belangrijk voor je. Adolescenten hebben behoefte aan een goede emotionele band met hun ouders. De losmaking van de ouders hoort niet echt bij het emotioneel losmaken, maar het is meer het ontwikkelen van een eigen identiteit. Je maakt en hebt je eigen normen en waarden. Het losmakingsproces vindt plaats tussen de leeftijd van 15 en 18 jaar. Op deze leeftijden hebben de jongeren de meeste conflicten met hun ouders en na het 18de jaar wordt de band weer beter tussen ouders en kind. Het gemiddelde leeftijd dat een adolescent uit huis gaat stijgt. Van de huidige 18- tot 24-jarigen woont slechts 1 op 3 zelfstandig. Er wonen meer meisjes dan jongens

zelfstandig. Vroeger was trouwen het belangrijkste om samen te gaan wonen en tegenwoordig is dat vooral het werken of studeren in een andere plaats. Bij adolescenten speelt zelfstandig wonen nog niet zo'n grote rol. Wanneer adolescenten uit huis gaan om te studeren in een andere stad, gaat het meestal om studenten van het hbo en universitaire opleidingen en enkel ook mbo-opleidingen, maar dit komt steeds minder voor. Bij de adolescenten die op kamers gaan bestaat vaak een ideaalbeeld: eindelijk alle zelfstandigheid en vrijheid die je je wenst. Als je eenmaal op jezelf woont kom je er wel achter doordat je nu alles zelf moet regelen en voor jezelf moet zorgen dat je het thuis wel makkelijk had. Wat jij bemoeizuchtig vond van je ouders dat het eigenlijk allemaal zorg was. De adolescenten die op kamers gaan krijgen op een gegeven moment waardering voor hun ouders. Dat zorgen voor iemand nog best moeilijk en veel werk is..

De vriendengroep.

Net zoals bij de puber is ook bij de adolescent de vriendengroep belangrijker, maar er zit wel verschil in. Een adolescent wil namelijk niet opgaan in de groep en nog minder in de massa. Een adolescent wil zich juist onderscheiden van anderen, hij zoekt zijn originaliteit. De adolescent brengt steeds meer tijd door met leeftijdsgenoten en minder tijd door met zijn ouders. Eerst bestond een vriendengroep vaak alleen uit alleen meisjes óf alleen jongens, maar vanaf je 16de, 17de jaar verandert dat. Je zoekt het andere geslacht op en je krijgt verking met het andere geslacht. Zo kan een groep zich mengen. In contact met de andere sekse is een adolescent minder onzeker dan de puber. Dit komt doordat de zelfbewustheid tijdens de adolescentiefase groter wordt. In het denken van een adolescent is letterlijk meer plaats voor de ander. Hij/zij is ook meer bezig met de ander dan alleen met zichzelf bezig te zijn. Ook kan hij/zij meer aandacht opbrengen om naar een ander te luisteren. Hierdoor ontstaan er meer diepgaande en betekenisvolle contacten, wat leidt tot paarvorming. Adolescenten die verking hebben die hebben over het algemeen minder behoefte aan een hechte peer group en dan vallen de grotere vriendengroepen steeds meer uit elkaar. Vooral als er meerdere leden verking hebben.

Opdracht 4 :

Bestudeer de morele ontwikkeling van de adolescent.

Deel de kernpunten met de groep.

Morele ontwikkeling

Een puber is nog zoekende en een adolescent gaat steeds meer vorm geven aan een eigen identiteit. De adolescent identificeert zich met anderen, maar in vergelijking met de puberteit neemt dit gedrag andere vormen aan. De uiterlijke kenmerken van iemand spelen nu minder sterk mee. Nu wordt er meer gelet op persoonlijkheidseigenschappen en sociale vaardigheden. Het resultaat hiervan is dat een adolescent eigen normen en waarden kiest en een eigen persoonlijkheid wordt. In zijn manier van doen, in de normen die hij hanteert en in de emotionele toon van zijn reacties is er min of meer sprake van een vast patroon. Hij/zij is dus voor zichzelf en voor anderen 'voorspelbaar'. Een adolescent krijgt zelf ook steeds meer zicht op zijn zelfbeeld en zijn identiteit. Dit heeft vooral te maken van zijn vermogen tot abstract denken.

Op de leeftijd van 14 á 15 jaar is de zelfwaardering op een dieptepunt, om daarna snel te stijgen. De grootste lichamelijke veranderingen zijn dan achter de rug en de adolescent krijgt meer duidelijkheid over wie hij zelf is, zijn eigen identiteit. Als je 14 á 15 jaar bent is het zelfspreekende ik-ben-ik-gevoel min of meer verdwenen en komt als je adolescent bent weer terug. Een adolescent die zicht heeft op wie hij is en die weet waar hij voor staat, zal in zijn doen en laten meer doelgericht zijn. Hij/zij is gemotiveerd bezig in de richting waarin hij naar toe wil, de toekomst. Toekomstgerichtheid betekent dat je weet wat je wilt worden en wilt doen. Dit versterkt het identiteitsgevoel. Concrete verplichtingen zoals een huis kopen en kinderen nemen daar wordt nog niet zoveel over gedacht en besloten. Om die redenen spreken sommigen wel van meer-keuze-generatie: adolescenten willen vooral zichzelf ontdekken van wat ze kunnen en wat ze niet kunnen, hoe ze zelf zijn als persoon. Ze willen keuzes kunnen maken en hun vrijblijvende manier van leven niet opgeven door definitieve en concrete verplichtingen aan te gaan.

Opdracht 5 :

Bestudeer de emotionele ontwikkeling van de adolescent.

Deel de kernpunten met de groep.

De emotionele ontwikkeling van de adolescent.

Als puber zijnde heb je het meeste kans om ongelukkig te zijn en emotioneel uit evenwicht te raken. Bij de adolescent is deze kans veel kleiner, maar als je als puber zijnde er sprake is van gedragsstoornissen, zoals anorexia, depressies of delinquent gedrag, zullen deze vaak doorwerken in de adolescentiefase. Dit komt omdat de oorzaak van zulke gedragsstoornissen moet worden gezocht buiten de puberteit. Bij de 'normale' emotionele reacties bij pubers is wel duidelijk welke buien er kunnen ontstaan, zoals: Onzekerheid, neerslachtige buien, woede- uitbarstingen. Een adolescent heeft niet van zulke heftige emotionele reacties. Dit kan komen omdat een adolescent meer duidelijkheid heeft over zijn eigen identiteit en dit hem houvast biedt en omdat een adolescent beter in staat is dan een puber om zijn impulsen en emoties onder controle te houden. Onder controle houdt in dat je bewust bent van je eigen behoeften, maar bijvoorbeeld behoeftebevrediging kan uitstellen als dat in een bepaalde situatie nodig is. Een adolescent denkt eerst na voordat hij iets doet. Hij denkt van kan ik dat hier doen, of zal ik dat wel doen en een puber zal eerder kwaad worden en dat laten merken. Een puber denkt minder na.